

6 Ammatillisen koulutuksen valtakunnalliset tavoitteet

Ammatillinen koulutus kantaa yhdessä lukiokoulutuksen kanssa vastuun oppivelvollisten kouluttamisesta perusopetuksen jälkeen. Lisäksi ammatillinen koulutus tarjoaa työikäiselle väestölle mahdollisuuksia osaamisen uudistamiseen ja itsensä kehittämiseen, mikä on edellytys korkealle työllisyysasteelle ja työvoiman saatavuudelle. Ammatillisella koulutuksella on merkittävä asema myös maahanmuuttajien kotoutumisessa ja TE-palveluiden saatavuuden turvaamisessa.

Ammatillisessa koulutuksessa panostetaan laatuun ja hyviin oppimistuloksiin. Ammatillisen koulutuksen tavoitteilla pyritään edistämään laatua kokonaisvaltaisesti koulutustarjonnan, sisältöjen ja pedagogiikan osalta. Koulutuksen järjestäjät toteuttavat omaa laatustrategiaansa ja laadunhallintaa itse päättämällään tavalla.

1. Ammatillisen koulutuksen tavoitteena ovat hyvinvoivat ja toimintakykyiset opiskelijat, joista koulutetaan osaavia ammattilaisia ja aktiivisia yhteiskunnan jäseniä. Ammattitaito ja sivistys sekä toimintakyky ovat työllistymisen edellytyksiä opintojen jälkeen ja luovat edellytyksiä osaamisen kehittämiselle heti opintojen jälkeen ja koko työuran ajan. Ammatillinen koulutus tukee liikunnallista elämäntapaa.
2. Ammatillisen koulutuksen suunnittelussa ja järjestämisessä siirretään painopistettä opiskelija- ja tutkintomääristä laatuun. Tämä tarkoittaa hyvää ja riittävää opetusta ja ohjausta kaikissa oppimisympäristöissä, joka tukee nykyistä paremmin työllistymistä, yrittäjyyttä tai korkeakouluopintoihin sijoittumista opintojen jälkeen.
3. Laadukkaan ammatillisen koulutuksen järjestämiseksi erityisesti oppivelvollisille suunnatussa koulutuksessa järjestetään nykyistä enemmän lähiopetusta, ohjausta työpaikoilla ja oppimisen tukea tutkinnon suorittamiseen. Näin tuetaan myös opiskelijoiden yhteisöllisyyttä ja ryhmäytymistä. Koulutuksen järjestäjät ottavat tavoitteen huomioon omassa johtamisessaan ja resurssisuunnittelussaan.
4. Koulutustason nostamiseksi tavoitteena on suunnata ammatillista koulutusta nykyistä enemmän ensimmäistä ammatillista tutkintoa suorittaville, myös ensimmäistä ammatillista tutkintoa suorittaville aikuisille. Myös aikuisopiskelijoille on tarjottavat riittävä opetus, ohjaus ja tuki. Vieraskielisten opiskelijoiden suomen tai ruotsin kielen opetusta vahvistetaan. Ammatillinen koulutus tarjoaa uskottavan reitin korkeakouluopintoihin. Väestön koulutustason nostamiseksi ammatillisen koulutuksen väylää korkeakouluopintoihin vahvistetaan edelleen.
5. Työelämälähtöisyyden lisäämiseksi osaamisen näytöt suoritetaan työelämässä. Oppisopimuksen ja koulutussopimuksen käyttöä lisätään.

6. Ammatillisen koulutuksen suorittaneiden työllistymistä parannetaan kohdistamalla tarjontaa työvoimatarpeen mukaisesti, huolehtimalla opiskelijoiden ammattitaidon kehittymisestä opintojen aikana ja varmistamalla työpaikkojen tuki oppi- ja koulutussopimusten aikana. Ammatillinen koulutus tuottaa opiskelijalle hyvät edellytyksen toimia ja työskennellä digitalisoituvassa maailmassa. Näin ammatillinen koulutus vastaa paremmin työelämän osaamistarpeisiin, vähentää kohtaanto-ongelmaa ja tukee yritysten ja julkisyhteisöjen toimintaedellytyksiä.
7. Työvoiman saatavuuden turvaamiseksi jatkuvan oppimisen tarjontaa uudistetaan ja sen rahoitus pohjaa laajennetaan julkisen rahoituksen ulkopuolelle. Aikuisille suunnatussa koulutuksessa korostuvat nykyistä lyhyemmät koulutuskokonaisuudet, mikä mahdollistaa useampien henkilöiden osallistumisen.
8. Ammatillisen koulutuksen järjestäjä rakenne sopeutuu työelämän ja väestön muutoksiin. Ammatillisen koulutuksen järjestäjien aloitteita järjestäjä rakenteen kehittämiseksi ja tilojen tarkoituksenmukaista hyödyntämistä tuetaan. Koulutuksen järjestäjien yhteistyöllä ja työnjaolla huolehditaan määrällisesti pienempien alojen koulutustarjonnasta työelämän tarpeiden mukaisesti. Koulutuksen toteuttamisessa hyödynnetään uusia teknologisia mahdollisuuksia, silloin kun se on pedagogisten tavoitteiden ja koulutuksen saavutettavuuden kannalta perusteltua.
9. Ammatillinen koulutus tukee osaltaan ilmastonmuutoksen ja luontokadon hillitsemiseen tähtäviä toimia. Ammatillisessa koulutuksessa kiinnitetään huomiota vihreän siirtymän tukemiseen.
10. Tuetaan kansainvälistymistä kannustamalla opiskelijoita eri pituisiin ulkomaanjaksoihin opintojen aikana ja toteuttamalla oppilaitosten välistä kansainvälistä yhteistyötä ja kehittämishankkeita. Tietolaatikko päättyy.

Ammatilliselta koulutukselta odotetaan ratkaisuja muuttuvan työelämän tarpeisiin. Tavoitteena on joustava, ennakoiva ja kestävä ammatillisen koulutuksen järjestelmä, joka tukee vihreää ja digitaalista siirtymää. Lähtökohtina ovat elinikäinen oppiminen, työelämälähtöisyys, oppisopimuskoulutuksen vahvistaminen sekä sosiaalinen osallisuus ja yhdenvertaiset mahdollisuudet oppijoille. Tavoitteina ovat vetovoimainen koulutus, joka inklusion ja huippuosaamisen kautta tuottaa selkeät väylät työelämään ja korkeakoulutukseen.